

SZAKMAI ZÁRÓVIZSGA-TÉTELEK
dráma- és színházismeret osztatlan tanárszak
(15 tétel)

1. Jellemezze a posztmodern színház esztétikáját!
2. Milyen szerepe van a reprezentáció – performansz fogalompárosnak a színházi szemiotika elméletében?
3. Jellemezze a Sztanyiszlavszkij nevéhez fűződő színházelméleti koncepciót!
4. Jellemezze a Brecht nevéhez fűződő színházelméleti koncepciót!
5. Jellemezze az Artaud nevéhez fűződő színházelméleti koncepciót!
6. Ismertesse a film és a színház médiumát a jelenlét fogalma mentén összevető teóriákat!
7. Ismertesse a színházi jelenlét koncepciójának elméleti szerepét a színházi szemiotika és a performansz-elméletek kontextusában!
8. Jellemezze az ókori görög színház felépítését és működését! Egy szabadon választott görög tragédia vagy komédia elemzése.
9. Jellemezze az angol reneszánsz színház felépítését és működését! Egy szabadon választott Shakespeare-tragédia vagy komédia elemzése.
10. Jellemezze a spanyol barokk színház felépítését és működését! Egy szabadon választott komédia elemzése.
11. Jellemezze a francia klasszicizmus színházának felépítését és működését! Egy szabadon választott komédia elemzése.
12. Jellemezze egy 20. századi külföldi drámaíró alkotói életútját és művészi hitvallását egy szabadon választott műve elemzésén keresztül.
13. Jellemezze egy 19. századi magyar drámaíró alkotói életútját és művészi hitvallását egy szabadon választott műve elemzésén keresztül.
14. Jellemezze egy 20-21. századi magyar drámaíró alkotói életútját és művészi hitvallását egy szabadon választott műve elemzésén keresztül.
15. Ismertesse a 20-21. század legfontosabb független színházi törekvéseit Magyarországon!

Az alábbi tételknél felsorolt szakirodalom természetesen a képzés vonatkozó kurzusai során elhangzott és közösen feldolgozott ismeretanyaggal együtt képezi a felelet alapját.

(Dráma- és színházelmélet – 7 tétel)

1. Jellemezze a posztmodern színház esztétikáját!

Szakirodalom:

- Kékesi Kun Árpád: A reprezentáció játéka. A kilencvenes évek magyar rendezői színháza. In uő.: *Tükörképek lázadása*. JAK, Kijárat Kiadó, 1998. 85-104.
- Kékesi Kun Árpád: A színház és a posztmodern. In uő.: *Thália árnyék(á)ban. Posztmodern – Dráma/Színház – Elmélet*. Veszprém, VEK, 2000. 11-31. / *Theatron* 1998/1. 19-29.
- Patrice Pavis: A posztmodern színház esete. A modern dráma klasszikus öröksége. Ford. Jákfalvi Magdolna. *Színház* 1998/3. 10-22.

2. Milyen szerepe van a reprezentáció – performansz fogalompárosnak a színházi szemiotika elméletében?

Szakirodalom:

- Keir Elam: A színház és a dráma szemiotikája (részlet). In *Színház-szemiotográfia*. Szeged, Jate Press, 1999. 13-34.
- Jean Alter: Referencia és performansz. *Theatron* 1999 tél/2000 tavasz, 40-45.
- Umberto Eco: A színházi előadás szemiotikája. *Theatron* 1999 tél/2000 tavasz, 25-32.

3. Jellemezze a Sztanyiszlavszkij nevéhez fűződő színházelméleti koncepciót!

Szakirodalom:

- Kékesi-Kun Árpád: *A rendezés színháza*. Bp. Osiris, 2007. 51-70.
- *Színházi antológia: XX. század*. Szerk. Jákfalvi Magdolna. Bp. Balassi, 2000. 54-70.

4. Jellemezze a Brecht nevéhez fűződő színházelméleti koncepciót!

Szakirodalom:

- Kékesi-Kun Árpád: *A rendezés színháza*. Bp. Osiris, 2007. 168-199.
- Bertolt Brecht: Tézisek a beleélés feladatáról a színi művészetekben, Az elidegenítő effektust teremtő színművészet új technikájának rövid leírása, [V-effektusok]. In uő.: *Színházi tanulmányok*. Szerk. Major Tamás. Ford. Eörsi István et al. 121-123, 158-183.
- *Színházi antológia: XX. század*. Szerk. Jákfalvi Magdolna. Bp. Balassi, 2000. 127-139.

5. Jellemezze az Artaud nevéhez fűződő színházelméleti koncepciót!

Szakirodalom:

- Kékesi-Kun Árpád: *A rendezés színháza*. Bp. Osiris, 2007. 201-239.
- Antonin Artaud: Keleti és nyugati színház, Színház és kegyetlenség, Színház és pestis (részlet). In uő.: *A könyörtelen színház*. Ford. Betlen János. Szerk. Vinkó József. Budapest, Gondolat, 1985. 127-132, 143-146, 81-91.
- *Színházi antológia: XX. század*. Szerk. Jákfalvi Magdolna. Bp. Balassi, 2000. 113-126.

6. Ismertesse a film és a színház médiumát a jelenlét fogalma mentén összevető teóriákat!

Szakirodalom:

- André Bazin: Színház és film. In uő.: *Mi a film?* Budapest, Osiris Kiadó, 2002. 101-145.

- Tom Gunning: Az attrakció mozija. A korai film, nézője és az avantgárd. In *A kortárs filmelméletútjai*. Palatinus, 2004. 292-303.
- Benjamin, Walter: A műalkotás a technikai sokszorosíthatóság korszakában. Ford. Barlay László. In uő: *Kommentár és prófécia*. Szerk. Zoltai Dénes. Budapest, Gondolat, 1969.

7. Ismertesse a színházi jelenlét koncepciójának elméleti szerepét a színházi szemiotika és a performansz-elméletek kontextusában!

Szakirodalom:

- Fischer-Lichte: Határátlépés és cserekereskedelem. Útban egy performatív kultúra felé. Ford: Kricsfalusi Beatrix. *Magyar Műhely* 128-129. 26. 2003/4-5. 25-40.
- Hans-Thies Lehmann: Posztdramatikus színházi jelek. In uő. *Posztdramatikus színház*. Budapest, Balassi, 2009. 95-125.
- Jákfalvi Magdolna: A színész teste. *Theatron* 2000/ nyár-ősz. 32-37.

(Dráma- és színháztörténet – 8 tétel)

8. Jellemezze az ókori görög színház felépítését és működését! Egy szabadon választott görög tragédia vagy komédia elemzése.

Szakirodalom:

- Peter Simhandl: Színháztörténet. Bp., Helikon, 1998., 15-33.
- Erika Fischer-Lichter: A dráma története. Pécs, Jelenkor, 2001. Vonatkozó részek 21-69. o. között
- Képes színháztörténet. Bp., Magyar Könyvklub, 1999., 13-49.

9. Jellemezze az angol reneszánsz színház felépítését és működését! Egy szabadon választott Shakespeare-tragédia vagy komédia elemzése.

Szakirodalom:

- Az angol irodalom története 2. A kora újkor. szerk. Kiss Attila Atilla és Szőnyi György Endre. Bp., Kijarat, 2020. Vonatkozó részek 262-403. o. között
- Peter Simhandl: Színháztörténet. Bp., Helikon, 1998., 80-96.
- Erika Fischer-Lichter: A dráma története. Pécs, Jelenkor, 2001. Vonatkozó részek 105-168. o. között
- Képes színháztörténet. Bp., Magyar Könyvklub, 1999., 173-220.

10. Jellemezze a spanyol barokk színház felépítését és működését! Egy szabadon választott komédia elemzése.

Szakirodalom:

- Peter Simhandl: Színháztörténet. Bp., Helikon, 1998., 108-14.
- Erika Fischer-Lichter: A dráma története. Pécs, Jelenkor, 2001., Vonatkozó részek 169-202. o. között
- Képes színháztörténet. Bp., Magyar Könyvklub, 1999., 142-173.

11. Jellemezze a francia klasszicizmus színházának felépítését és működését! Egy szabadon választott komédia elemzése.

Szakirodalom:

- Peter Simhandl: Színháztörténet. Bp., Helikon, 1998., 115-122.
- Erika Fischer-Lichter: A dráma története. Pécs, Jelenkor, 2001., Vonatkozó részek 202-268. o. között
- Képes színháztörténet. Bp., Magyar Könyvklub, 1999., 220-255.

12. Jellemezze egy 20. századi külföldi drámaíró alkotói életútját és művészi hitvallását egy szabadon választott műve elemzésén keresztül.

Szakirodalom:

- Peter Simhandl: Színháztörténet. Bp., Helikon, 1998. vonatkozó fejezet
- a választott szerzőről szóló szakirodalom

13. Jellemezze egy 19. századi magyar drámaíró alkotói életútját és művészi hitvallását egy szabadon választott műve elemzésén keresztül.

Szakirodalom:

- a választott szerzőről szóló szakirodalom, ajánlott a Matúra Klasszikusok Katona József, Vörösmarty Mihály, Madách Imre műveit feldolgozó kiadványai

14. Jellemezze egy 20-21. századi magyar drámaíró alkotói életútját és művészi hitvallását egy szabadon választott műve elemzésén keresztül.

Szakirodalom:

- a választott szerzőről szóló szakirodalom

15. Ismertesse a 20-21. század legfontosabb független színházi törekvéseit Magyarországon!

Szakirodalom:

- Bérczes László: Másszínház Magyarországon, 1-2-3. rész, Színház 1996. március-április-május
https://epa.oszk.hu/03000/03040/00346/pdf/EPA03040_szin haz_1996_03_042-048.pdf,
https://epa.oszk.hu/03000/03040/00347/pdf/EPA03040_szin haz_1996_04_044-048.pdf
https://epa.oszk.hu/03000/03040/00348/pdf/EPA03040_szin haz_1996_05_043-048.pdf
- Független maraton. Kerekasztal-beszélgetés a független színház és tánc történetéről és jelenéről. In: THEALTER30(+1) színháztudományi konferencia. Szerk. Jászay Tamás. Szeged, MASZK-SZTE BTK Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszék, 2022, 261-291. http://www.complit.u-szeged.hu/wp-content/uploads/2022/08/thealter_all_final_3aug2022.pdf